

İber
Ortaylı'nın
Önerdiği Rota ve
Kitaplar
SAYI:21

Biz

olsak yeter...

Mezuniyete Doğru

- KALBİME BAHAR DİYE DÜŞTÜN
- GAZİLER UNUTULURSA MAZİLERDE UNUTULUR
- GİZLİ GÜÇ SARKAZM VEYA ÇARESİZLİĞİN GETİRDİĞİ MÜTHİŞ MİZAH
- GÖÇ MİSALİ
- MARTENİÇKA

İMTİYAZ SAHİBİ

Adem İbrahim Kartal

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Merve Biilge Sertkayalı

EDİTÖR

Serenay Korkmaz

KÜTÜPHANE

Bengisu Gür

FİKİR DANIŞMANI

Yönetim

TASARIM

Biz Dergi

REELS EDİTÖRÜ

Adem İbrahim Kartal

SOSYAL MEDYA

@bizdergi

İLETİŞİM

www.bizdergi.net

bizdergibiz@gmail.com

Bir içerik olarak değil de içimden geldiği şekilde editör yazısını yazmak istedim. Belki içinizden kopup da bir kaç satır dolusu sayfaya sığmış olan duygularımızı aktarmak istedim.

Her gün kahve içtiğin, evine girip çıktığın, eğlendiğin biri senin dostun değildir. Dost dediğin; günlerce, haftalarca, aylarca hatta belki de yıllarca konuşmasan bile bir gün ansızın bir yerde karşılaşıp ya da ansızın bir merhabayla, sanki dün konuşmuş edasıyla sohbeti taçlandırдың kimse senin dostundur.

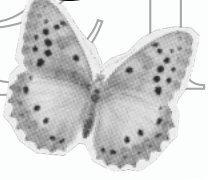
İşi düştüğünde ekmeğini paylaşmanı bekleyen, işi bittiğinde gönlünü büyüten bir kimse değil de ekmeğini paylaşmaya her daim açık olan kimse senin dostundur. Ve dostluk, paha biçilmeyen bir yüreğin üzerine yüreğini karşılık beklemeden koyabilecek cesurların, yiğitlerin meselesidir.

Sen ağladığında seninle ağlayan biri de zannımca dost değildir; güldüğünde gülen de. Çok farklı bir şeydir dostluk. Sen acının içindeyken, acına acıyla karşılık veren değil de daha ziyade seni bir mutluluğa, bir sevince çekmeye çalışan kimsedir dost.

Ve şunu diyebilirim ki dostluk, dostluğun çiğ sütünü emmişlerin değil; ruhunun yanmış yerine göğsünü bastıra bastıra şifa olmaya çalışan kimselerin meselesidir. Dost dediğin kimse de işte böylesi biridir.

Sevencay Korkmaz

Edi
tör
den

21.SAYI

6 Gizli Güç Sarkazm veya
Çaresizliğin Getirdiği
Müthiş Mizah

Merve Bilge Sertkayalı

10 Değer Görmediğim Yerde
Durmam!

Kevser Atilla

14 Gaziler Unutulursa
Mazilerde Unutulur

Emine Aksoy

23 Martenička

Hatice Dilek

24 Kindar Haylaz

Funda Kılıç

26 İlber Ortaylı'nın Önerdiği
Ege-Akdeniz Rotasında
Bir Durak: Sagalassos
Antik Kenti

Burcu Söker

İÇİMİZDEKİLER

2026

Mezuniyete Doğru
Fatma Erdemli

34

Kalbime Bahar
Diye Düştün

Şeyda Keren

40

Rıza Naci ile
Eski Zamanlardan Yeni
Anılara: Oyunculuğa
Giriş ve Hayat Hikayesi

Mücahit Doruk

42

Durma...
Merve Aydın

50

Göç Misali

Fatimatü'z-Zehra Karakaya

52

Bir Mütefekkirin
Ardından;
İlber Ortaylı

Şeyda Gökten

60

Gizli Güç Sarkazm veya Çaresizliğin Getirdiği Müthiş Mizah

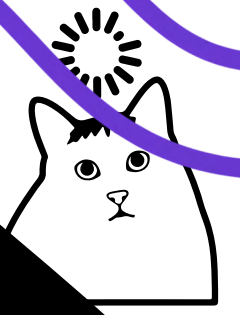

► İsteddiğimiz kadar kızalım, eleştirelim, yerelim ama kabul de edelim ki bu Z kuşağı hayatın neşesini iliklerine kadar yaşıyor. Eskiden ben de kızardım. “Her şeyle de dalga geçilmez canım” derken mesela pek hakimdim olgunluğa. Şimdi bakıyorum da hayat ciddiye alacak kadar da değilmiş. Belki kaybedecek çok şeyi olanlar benimle aynı fikirde olmayabilir. Bu çocuklar her şeyin zor, her şeyin pahalı, her şeyin çok ve belki de bu yüzden anlamsız, herkesin meşgul, herkesin stresli, her ortamın tehlikeli olduğu bir zamana doğup var olmanın en acılı zevkini tadıyorlar. Anlamsızlığın çerçevelediği bir alan istediği kadar geniş olsun sizi köşeye sıkıştırmış demektir keza. Bununla baş etmenin yolunu da şakalarda buluyorlar. Neşelerini kaybetmediler, yani kasa -en azından henüz- kazanmış değil.

Çağlar öncesi için rivayet olunur ki; zürafaların karnını doyurmak için yüksek ağaçlara uzanmaktan başka çaresi yoktu. Böylece boyunları uzadı ve boynu kısa olanların nesli tükendi.

Belki bizim de çağlar sonrasında hayatta kalanlarımız bu mizahı yüksek hatta genç tabirle “Kara Mizah” sahibi olanlarımız olacak. Mizahın stresle baş etmede gerçekten insana dokunan ve bilimsel olarak desteklenen güçlü bir etkisi var. Araştırmalar, mizahı ve kahkahayı strese karşı bir “psikolojik tampon” gibi işlev gören bir baş etme stratejisi olarak tanımlıyor; yani zihin korktuğu o koca cadıların ayağına bir paten başına da bir karpuz koyup onu baş edebileceği şekle sokuyor. “Korkacak bir şey yok halledebiliriz” dediğimiz şeyleri aşmak elbette ki çok daha kolay. Bunun fizyolojik etkileri de oluyor tabi. Mutluluk hormonu salgılanıyor, stres düşüyor... Peki biz mi çok güçlü oluyoruz bu durumda, sorunlar mı küçülüyor? Esasen ikisinin cevabı da hayır. Fakat şu da bir gerçek ki gülmediğimiz darbeler çok daha can yakıcı oluyor. “Eskiden ağlardık, şimdi gülerек anlatıyoruz.” deyimi şimdilerde anlık olarak ağlayamadan gülemeye çevrildi. Bu bir baş kaldırı, bir direniş aynı zamanda. Sadece kendi psikolojilerini ve fizyolojilerini korumuyorlar

“Ne gelirse gelsin, istediğiniz kadar sert vurun hala ayaktaız.” diyorlar sanki tüm insanlığa. Ben bir bakıma örnek alınası, takdir edilesi buluyorum bu yaklaşımı. Endişelenmek yerine anın tam kucağına, tüm benlikleriyle dalıp suyun ve vücutlarının ortak bir ısıda buluştuğu ana dek gülüyorlar. **Ne olacaksa olsun** mu, **her ne olursa olsun** mu asıl duruşları? Bence ikisinin de tam ortasındalar. Çok güçlü ve komikler de. Garip bir şekilde işlerin hem karmaşıklaşıp hem kolaylaştığı noktada bir önceki kuşağın basitlerinde tökezleyip, yine bir önceki kuşakların ağzını açık bırakabilecek şeyleri saniyeler içinde zorlanmadan yapabiliyorlar. Bizden zekiler mi? Bilmiyorum ama konu espri yapmak olunca kimse onlarla yarışamaz. Espriniz bol olsun gençler. Ağlayarak savaşılmaz. Sesiniz gür, neşeniz pek olsun.

Merve Bilge
Serthayalı

“

Fikrini sormayacağınız insanların,
eleştirilerinden etkilenmeyin.

Matt Haig

Değer görmediğim yerde durmam(!)

Herkese merhabalar..

Son günlerde sosyal medyayı aktif kullanan biri olarak karşıma sıkça çıkan bir algı biçimini sizinle konuşmak istiyorum.

"Değer görmediğim yerde durmam", "Değere layık değilsem giderim" gibi cümleler...

Önce şunu sormak gerekiyor: Değer ne demek?

Herkesin değer anlayışı aynı mı gerçekten?

Bazı insanlar değeri sözleriyle gösterir, bazıları ise davranışlarıyla...

Peki hangisi daha sahici? Söylenenler mi, yapılanlar mı?

Bir de şu mesele var:

İnsan sadece alacaklarından mı sorumlu?

Bize sürekli karşıdan beklemeyi öğreten bu anlayış ne kadar doğru?

Oysa insan, alış-veriş dengesinden önce vermeden alınmayacağını kavrasa, ilişkiler bu kadar yıpranmazdı.

Çiçeğe su verirseniz büyür; büyüdüğü de bir görsel şölen sunar.

İnsana da değer, ilgi ve emek verilmeden;

"Beni neden anlamıyorsun?" demek bana biraz hazıra kaçmak gibi geliyor.

Hayatta hep alacaklı gibi dolaşmak, sürekli “haklıyım” pozları vermek ne kadar adil?

Herkes değer görmek istiyor, herkes sevilmek istiyor ama sanki sevgiyi, ilgiyi, anlayışı sadece kendisi hak ediyormuş gibi davranıyor.

Peki bu kadar alacağı olan insan, kendisi ne veriyor?

Bence durup bunu ciddi ciddi düşünmek gerekiyor.

Kendi kanaatimce bizlerde; üstün olma, kendimizi yukarıda görme, ulaşılmaz olma hâli var.

Başkalarını kolayca beğenmeme, küçümseme eğilimi...

Ve bunun temelinde çoğu zaman sevgi eksikliği, değersizlik duygusu ve farkında olunmayan bir aşağılık (alçaklık) kompleksi yatıyor.

Belki de çözüm, sürekli

“Benden ne alındı?” diye sormak yerine,

“Ben ne verdim, neyi eksik bıraktım?” diye kendimize dürüstçe bakabilmektir.

İlişkilerde denge; haklı çıkmaktan değil, anlamaktan, dinlemekten ve emek vermekten geçiyor. Değer görmek isteyen insan, önce değer vermeyi öğrenmeli.

Çünkü samimiyet talep edilmez; inşa edilir. Her şeyi karşıdan beklemek yerine, küçük bir iyilikle, samimi bir sözle, yerinde bir susuşla ilişkilerin dili yeniden kurulabilir.

Ve belki de en önemlisi; başkasını düzeltmeye çalışmadan önce kendi kalbimizi onarmaya niyet etmek...

Bu yazı önce kendime, sonra okuyan herkese şifa olsun. Önce kendimizi düzeltmeye, sonra da birbirimize umut olmaya vesile olsun.

Kevser Atilla

Kalbin Uyanışı

Yumuşak yastığa koy başını
Kendine bir sor nedir bu telaşın?
Bir lokma bir hırka yetmez mi?
Yetinmektir iç huzurun aşısı.
Yıldızlara yükledikçe seveda,
Parlar kalpte gizli bir nida,
“Allah” diyen kalpler uyanınsın,
Zikir dili bulansın balla.
Çocuk gülüşleri cınlasın,
Kulaklarda umut canlansın,
Doğru yolda hızlı adımla,
Coşsun gönül, iman şahlansın.
Sennur yazar, kalem söyler.
Acı kalbe şifa yükler,
Yazdıkça zihninde çiçek,
Filiz filiz sabır ekler.
Gidilecek yollar önünde,
Yol ol biraz kendi gönlünde,
Söz var ise susmak gerek,
Hakikat gizlidir derinde.

Sennur Mutlugil

GAZİLER UNUTULURSA MAZİLER DE UNUTULUR

Ağustos sabahıydı, ne tam güz ne de bir yaz vaktiydi. İşler de bitmemiş, hasat vaktiydi. Saplar topraktan, samanlar danelerinden ayrılıyordu yeni başlangıçlar için... Dedim ya ne güz ne de bir yaz havasıydı diye kasvet vardı yerle gök arasında, canla ten arasında... Çoğu habersiz, bilenler ise suskun...

Sabah erkenden tarla işleri için traktörü ve römorku hazırlamışlardı. Harmanın son günleriydi, yaklaşık on beş günden beri tarlalarda oradan oraya koşturuyorlardı. Toprak seneler sonra filiz vermiş, köylü hiç olmadığı kadar ekin kaldırmıştı. Allah vergisi-dir, kulda ne vardır çabadan gayrı... Traktöre binen baba ve oğulları yavaş yavaş tarla yolunu tutmuşlardı. Köyden çıkıp birkaç tarlayı geçince nihayetinde tarlalarına ulaşmışlardı fakat daha biçerdöverin yanına ulaşamadan traktörün arka lastiği patlamış öylece kala kalmışlardı tarla başında! Malum lastik büyük, onu tek başına değiştirmek hayli bir meşakkatliydi, küçük Yusuf köye yaya gitmeyi göze alamadı, fırsat bu fırsat diyerek römorkun altına, gölgeye uzandı. Ali ve babası bir şeyler yapmaya çalıştı fakat iş büyüktü olmadı, dışardan yardım

gerekliydi artık onlar da beklemek zorundaydılar. Köylü arı misali çalışıyordu, hepsi tarla tapan derdindeydi, ekmek karpısıydı ve bu zaman itibariyle yardım edecek kimseyi bulmak imkânsız gibiydi. Oturdular traktörün gölgesine derin düşünceler ile olacaktan habersiz!

Mahşer yeriye Şırnak, Hakkâri ve Diyarbakır. Hendekler kazılmıştı, ihanet kol geziyordu artık sokaklarında... Tam bu esnada ise Karadeniz'e terör taşınmaya çalışılıyor; yollar, imkanlar aranıyor bu durumu fırsat bilen üç beş kendini bilmez "hiç" ise Trabzon'da yuvalanmaya çalışıyordu. Her birisi ayların yorgunluğunu taşıyordu ruhunda, yeni bir görev için hendeklerden getirilmişlerdi... Arkalarında canlarını bırakmışlardı kimini toprağın kara bağrına kimini ise hastane köşelerine...

Karadeniz'e Karadeniz'in yeşiline kan karışsın isteniyordu! Maçka dağları gece gündüz didik didik aranıyor artık sahaya Özel Harekat'ın inmesi gerekiyordu. Birkaç gün önce Şırnak'ın Cizre ilçesinden Trabzon'a getirilmişlerdi, av avlayacaklardı! Duyumlar Sümela Manastırı'na giden yoldaki Coşandere Vadisi taraflarında görüldüklerine dair-di, onlar fare gibi saklanmakta yiğitler ise aslan gibi avını aramaktaydı! Gecedен beri arazide iz sürüyordu Özel Harekatçılar, sırtlarında yükleri, bir hayli de yorulmuş, susamışlardı. Biraz daha ilerledikten sonra daha önceden gördükleri dereye doğru yönlerini çevirdiler, muhtemel ki gözesi de vardır diye düşündüler. Emniyetlerini alarak dereye indiler, temiz de bir göze bulmuşlardı, yaşlı bir kurt önden inerek su içip matarasını

doldurdu, sonra sıradıyla su isteyenlerin matarasını doldurdu.

Cenkte yas olur mu hepsi birer ateş parçasıydı, gülüşüp konuştular... Zaman daralmış hain pusu kurulmuş, kurşun namluya sürülmüş sahibini bekliyordu artık... İkinci defa dereye timin keskin nişancısı olan; uzuna yakın orta boylu, kumral saçlı, çakır gözlü bir bozkurt inmişti, oldukça bunalmıştı fırsattan istifade elini yüzünü yıkayıp biraz su içip tam matarasını doldururken açılan ilk ateşin hedefi olmuş, ağır yaralar almıştı. Tim ilk şoku atlatır atlatmaz hemen mevzilenerek çatışmaya başladı. Hayat durmuş artık saniyeler dahi işlemiyordu, kurşun seslerinin ne ardı ne de arkası vardı bir yerden geliyor bir yere gidiyordu. Bir anda olmuştu her şey; Aydın vurulmuş, dere kenarına düşmüş kanı karışıyordu derenin suyuna, yarası ağırdı...

Arkadaşı Ayhan, birkaç deneme sonunda kolundan tuttuğu gibi kendine çekmeyi başarmıştı. Bilinci açıktı, Ayhan'dan bandanasını pazusuna sıkıca sarmasını istedi, kendisi ise başındaki bandanasını çıkararak karnındaki yarasına bastı çatışma bitene kadar dayanması gerekiyordu. Çatışma aralıksız devam ediyor yağmur gibi yağan mermilere roket atışları da eklenmiş her seferinde yaralı polis hedef alınıyor atışlar sıklaştırılıyordu, Özel Harekatın bir yaralı olduğu biliyorlardı, bir kayıp dahi olsa artık çok değerliydi onlar için, çünkü bir Özel Harekatçı vurulmuştu! Aydın'ı çıkaramıyorlardı o cehennemden, Aydın sadece arada oğlu Yavuz Selim'in adını sayıklıyor:

- Ayhan, Yavuz Selim sana emanet iyi bak ona diyor, Ayhan ise:
- Gardaşım Allah'ın izniyle iyi olacaksın sık dişini, dayan dadaşım...

Kelimler anlamını yitirmiş dağ gibi bir aslan ölümün pençesinde kıvranıyordu göz göre göre! Ayhan çaresiz ve şaşkın bir vaziyette kayanın dibine pusmuş diğer arkadaşlarına yerini belli etmeye çalışıyordu ama nafile... Kobra aracı onları almaya, Aydın'ı çatışma alanından çıkarmaya çoktan gelmiş ama yerlerini bulamıyordu. Tanıyanları bilirdi Aydın'ı dirayetliydi, eyvallahı yoktu kolay kolay, Allah'ın vermiş olduğu o güçle yaralarının amansız olmasına rağmen dayanıyordu ve hâlâ bilinci de açıktı. Aydın son bir hamleyle Ayhan'a havaya doğru sıkmasını söyleyerek yerlerini kobra aracına sonunda fark ettirmişlerdi.

Bir çırpıda alıp atışmasıız bölgeye çıkarmıştı kobra. Ambulansın gelmesi bekleniyor Aydın ise yerde sesinin olanca kuvvetiyle kelime-i şehadet ve tek-birler getiriyor, sesini duyanların ii ürperiyor tüylerini adeta diken diken ediyordu... Sivil halktan yanına gelenler oldu vefalıydı Trabzon halkı, Makalılar ambulans gelene kadar başından 1 dakika bile ayrılmadılar, Aydın ise grl grl kelime-i şehadet getirmeye devam ediyordu...

Beklemekle olmazdı; yetişmek lazımdı geceye gündüze! Hiç beklemedikleri bir şeydi koca lastiğın pat-

ması! Derken yavaş yavaş içe başladılar o sırada yoldan geçen biri yardım için durdu. Kısa bir selamlaşma faslından sonra gelen a-dam babaya: "Ooo Hacı ağabey sen buna razı ol, herkes seni gonişir ki dzn dünyanın buğdayını galdır-mışsan!" Baba şaşkın ve afallamış bir vaziyette cevap verir: "Ola gardaş buğday dediğın nedir ki ot, torpağı bilmez misiz 1 sene bal yedirirse 40 sene de kl yedirir!" der şaşkın ve ili ili... El birliğiyle lastiği tamir ederler, nihayet baba ve oğulları buğday dolu römorku Pasinler'e götürür. Fırtına o kadar şiddetli esmektedir ki adırlanmış olan römorkun sağını solunu açarak buğdayları savurur. Fakat yine de yola devam ederler... Sıra dışı yaşanan olaylara kimse anlam veremez fakat dillendiremeseler de ilerinde bir sıkıntı gönüllerinde bir ağırlık taşımaıtaydılar. Böylece birkaç tur gidip geldiler.

Aramaların ne ardı ne de arkası vardı. Herkes Aydın'ı Şırnak'ta; yaşanan patlama da olduğunu sanıyor, çıkartmadan el altı soruyorlardı. Annesi ise Trabzon'da olduğunu söyleyip telefonu kapatıyordu. Annesi bir gece öncesinden rüyasını görmüş dillendirmese de aralıksız içten içe dualar ediyor, rüyanın tesiriyle de yanıyordu. Bir vakit sonra aramaların konusu değişti ve direkt "Aydın'dan haber var mı" ya dönüştü. Kız kardeşi artık aramalara cevap veriyor abisinin iyi olduğunu söyleyerek sizden sonra onu arayacağım diyerek kapatıyordu. Ne yazık ki abisi hiçbir aramaya, mesaja dönmedi. Elektrik kesintisinden dolayı bahçede oturmaya çıktılar; kız kardeşi alelacele telefonda rastgele haber kaydırırken:

"Maçka'da PKK'lı Teröristlerle Çatışma Çıktı: Bir Özel Harekât Polisi Yaralı!"

Olacaklardan habersiz haberi okumaya başladı, haber şu şekilde devam ediyordu: "Trabzon'un Maçka ilçesinde, Sümela Manastırı'na giden yolda güvenlik güçleri ile PKK'lı teröristler arasında çıkan çatışmada bir Özel Harekât Polisi yaralandı. KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi'ne kaldırılan yaralı polis A.A. için telsizden kan anonsu yapıldı."

Kız şaşkın vaziyette annesine okur; anne feryat figan, zavallı kız annesini sakinleştirmeye çalışırken bir yandan da Trabzon'un yerel haberlerine bakar işin aslını öğrenmek için! Haber gerçektir; kız aniden ayağa fırlayarak Aydın Aksoy yaralanmış, çok kan kaybetmiş yazdığını söyler. Anneyi sakinleştirmek artık imkânsızlaşmış bir sağa bir sola gitmekte çare aramaktaydılar ama hiç kimseyi bulamadılar.

Arayanları geri arar kız: “abim vurulmuş haberiniz var mı?” der onlar ise: “haberimiz var panik yapmayın” der ve kapatırlar telefonları... Artık zaman donmuş işlemiyor, sessizlik yerini çığlıklara bırakmış bir çift candan göz aranıyordu her köşede! Harman vakti köyde bir Allah’ın kulu yok, yollar boş belki de zamanlarının en ıssız gününü yaşıyordu ölü toprağı serpilmişçesine... Gelen traktörün sesinden fark etti kız babasıgil olduğunu bir çırpıda kapıya koştu, köprüden geçiyorlardı seslendi: “baaabaaaa baaabaaa durun gitmeyin abim vurulmuş” dedi. Traktörün sesi o kadar baskındı ki kimse anlamadı kızın ne dediğini ama yüzü her şeyi söylüyordu, baba acı bir yutkunuşla traktörden inerek Ali’ye döndü küçük bir el işaretiyle traktörü götürmesini istedi. can ise dardaydı...

Yorgunluktan harap olan baba, usul usul tahta köprüden geçti, o da artık anlamıştı bir şeylerin olduğunu; göz buğuda can ise dardaydı..

Alelacele hazırlanırlar, çatışma öğlen 12 civarlarında ya-

şanırken ailesi akşama yakın ve kendi imkanlarıyla öğrenebilmişlerdi saat 18:00 civarlarında ise yola çıkmıştılar; hepsinin hali birbirinden beter, el yetmez ün çatmaz bir darlıktalar bıçak vursan kan akmaz gayrı... Aydın ise hastaneye çoktan götürülmüş ilk ameliyatını olmuş ikinci ameliyat için hazırlıklar yapılıyor, sık sık kan anonsları geçiliyordu.

Tam altı kurşun yemişti; ilk kurşun sağ pazusunda, kolunu kullanamama riski olduğu için çıkarılamadı. Beş kurşun ise karnının çeşitli yerlerinden; buradan da bir kurşun çıkarılamadı leğen kemiğine ucu ucuna yerleşerek kalmış, yarası midenin altından kasıklarına kadar, 80 cm bağırsağı kesilmiş ve yıllardır tedaviler... Şehitlerimize rahmet, gazilerimize şifalar diliyorum. Vatan Sağ Olsun!

“Selam Olsun Bu Büyük Milletin Akıncı Beylerine,
Can Feda Olsun Kahraman Polisin Özel Harekât
Erlerine!”

Emine Aksoy

Siyah Gecedен Doğan Umut

Geceler....

En çok umudu anlatır.

Sabahın yavaş yavaş doğması,

Siyahın,

Güneş'in gelmesi ile,

Siyahtan sarıya dönüşümü,

Kiminin aklına getirir,

Sevdiğini,

Kiminin aklında ise,

Hep var olan ailesi ...

Güneş'in kuvveti,

Yet...

İrem Gün Yuvakel

MARTENİÇKA

Geldi mart kapıyı çaldı
Açtı ilkbaharın şiirler
Gönlüm peki?
Açtı ilkbaharın çiçekleri
Ben ve çiçekler
Tohumumuzdan çıktık bugün
Geldi gönlümün güzel leyleği
-Marteniçka ne zaman gerçekleşecek
dileğim?
-Toprak umut doludur
-Marteniçka ne zaman var olur şenlik toprağında?
- Anadolu devrimler, yıkımlar, kurtuluşlar yeri
-Marteniçka yârim gelir mi kerem gibi tutuşa tutuşa?
-Aslı ol ki , yan ki, sevgin arş-ı âlâda huzur bulsun
Marteniçka bu yollar karanlık
Umut ol bana
Anadolum gibi
Kanaya kanaya
En iyisi sen bu dalda asılı dur
Ben dağlarda

Hatice Dilek

KİNDAR HAYLAZ

O gün evin atıklarını çöp konteynerine atmaya gitmiştim. Birkaç gündür hava oldukça soğuk ve yerler ıslaktı; çöpün etrafı çamurluydu. Çamura basmamak için parmak uçlarımda yürüyordum. O sırada dengem bozuldu. Yerde duran plastik, yarısı kırılmış taburenin bir ucu bacağıma battı. Ben de öfkeyle onu alıp kutunun içine atmak için eğildiğim esnada, eteğimin arkasında bir ağırlık hissettim.

Dönüp baktığımda; tırnaklarını etek ucuma takmış, portakal ve pamuk topağı karışımı minyatür bir yırtıcının derin bakışlarıyla göz göze geldim. Sevimli kedi, tehditkar tavırlarla ve tüm haylazlığıyla önce ayakkabılarımdan bağcıklarına saldırdı. Bir panter edasıyla sağlı sollu patiler atmaya başladı. Sonra da önüme doğru sıçrayıp yolumu kesmeye çalıştı. Sanırım o tabureyi çöpe atarak yuvasını bozduğum için bana saldırarak bölgesini koruyordu. Halbuki oyun görünümlü şirinliklerle beni eğlendiriyor gibi görünse de oysa kendince intikam alıyordu.

Oldukça ısrarcıydı; savaş
çığlıkları atan Apaçiler gibi
evime kadar peşimi
bırakmadı.

En son apartman kapısını
açarken sırtındaki tüyleri
dikleştirip;
— Nereye gidiyorsun? Dur
bakalım, henüz cezan
bitmedi!

der gibi biraz tehditkâr, iniltili
ve uğultulu sesler çıkardı.

O mini "dehşet" anları,
hafızamda tatlı bir yer edindi.

İntikamcı hallerini hafif bir
tebessümle karşılamıştım. Ne

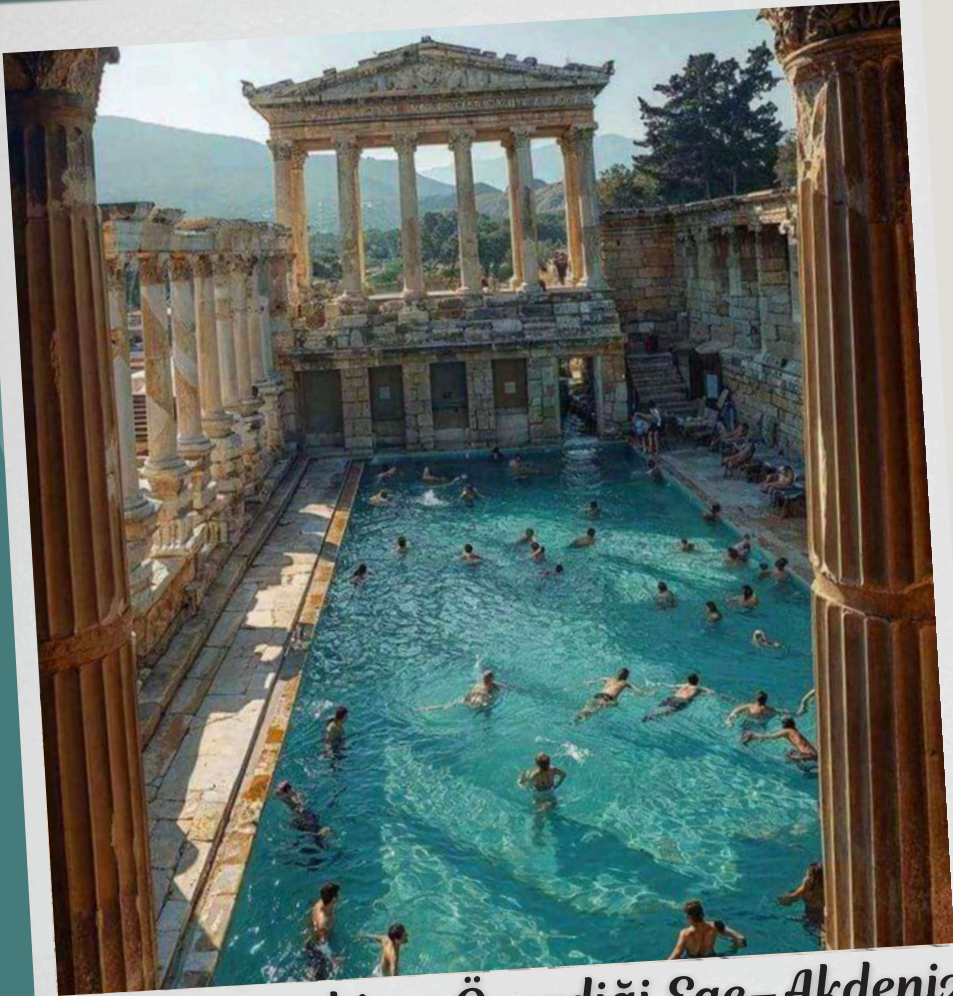
zaman o yol üstünden
geçsem, beni görünce hafif
çapraz bir hal alıp kuyruğunu
havaya kaldırarak savaş
baltalarını gömmediğini
sezdiriyor.

Ben de artık çöplerimi
atmaya farklı bir yere
gidiyorum.

FUNDA KILIÇ

Seyahatname

Burcu Söker

İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz
Rotasında Bir Durak:
Sagalassos Antik Kenti

İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz Rotasında Bir Durak: Sagalasos Antik Kenti

27

İlber Ortaylı'nın önerdiği Ege-Akdeniz rotalarında 7. sırada yer alan Sagalassos Antik Kenti, Burdur'un Ağlasun ilçesinde konumlanır ve Roma döneminde Pisidia bölgesinin en önemli yerleşimlerinden biri olarak kabul edilir. Doğayla tarihin iç içe geçtiği bu etkileyici kent, hem mimarisi hem de konumuyla ziyaretçilerine benzersiz bir deneyim sunar.

Antalya merkezden Burdur'a doğru yola çıktığımda yolculuğum yaklaşık 1 saat 45 dakika sürdü. Yolun özellikle dağ yamaçlarına doğru uzanan kısmı oldukça dar ve virajlıydı; bu da sürüşü zaman zaman tedirgin edici hale getirdi. Üstelik yolculuk sırasında başlayan kar yağışı, bu hissi biraz daha artırdı. Antalya'nın 15-20 derecelik ılıman havasından çıkıp Ağlasun'a ulaştığımda termometreler -1 dereceyi gösteriyordu. Ancak karın tipi şeklinde değil, sakın ve yumuşak bir şekilde yağması yolculuğu daha katlanılabilir kıldı.

İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz Rotasında Bir Durak: Sagalasos Antik Kenti

Antik kenti ziyaret etmeyi planlayanlara birkaç önemli önerim var: Öncelikle yürüyüşe uygun, sağlam bir spor ayakkabı tercih edilmeli. Arazi oldukça engebeli ve yer yer kaygan olabiliyor. Rahat hareket edebileceğiniz eşofman ya da esnek bir pantolon giymek de büyük avantaj sağlar. Bunun yanı sıra yola çıkmadan önce mutlaka hava durumunu kontrol edin. Bölge yüksek rakımlı olduğu için hava koşulları aniden değişebiliyor. Ayrıca müze kartınızı telefonunuza uygulama olarak indirmeniz de girişte pratiklik sağlayacaktır.

İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz Rotasında Bir Durak: Sagalasos Antik Kenti

29

Sagalasos, Akdağ yamaçlarına kurulmuş olup deniz seviyesinden yaklaşık 1500–1700 metre yükseklikte yer alır. Daha kente ilk adım attığınız anda, yapıların ne kadar iyi korunduğunu fark ediyorsunuz. Kentin bu kadar yüksek ve sarp bir alana kurulmuş olması, ona adeta bir “şahin yuvası” görünümünü kazandırıyor. Neredeyse her noktadan çevreyi panoramik olarak izleyebiliyorsunuz. Bu konum, hem savunma açısından hem de estetik açıdan oldukça etkileyici.

İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz Rotasında Bir Durak: Sagalasos Antik Kenti

Roma mimarisinin ihtişamını net bir şekilde yansıtan Sagalassos'ta en dikkat çeken yapılar arasında Apollo Klarios Tapınağı ve görkemiyle öne çıkan Hadrian Çeşmesi bulunur. Özellikle Hadrian Çeşmesi'nin hâlâ su akıtıyor olması, kente ayrı bir canlılık katıyor. Bunun yanı sıra kentin tiyatrosu da oldukça etkileyici bir yapıya sahip; yüksek konumu sayesinde manzarayla bütünleşen bir atmosfer sunuyor. Ancak tiyatronun giriş kısmının taşlar nedeniyle biraz daha düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tarihi kaynaklara göre Sagalassos'un geçmişi oldukça eskiye dayansa da, kent özellikle Roma döneminde altın çağını yaşamıştır. 13. yüzyılda ise bölgedeki siyasi ve askeri gelişmeler sonucunda kentteki yaşam sona ermiştir. Bugün ise bu görkemli geçmişin izlerini, taşların arasında dolaşırken hissetmek mümkün.

İlber Ortaylı'nın önerdiği
Ege-Akdeniz rotalarında 7. sırada
yer alan Sagalassos Antik Kenti,
Burdur'un Ağlasun ilçesinde
konumlanır

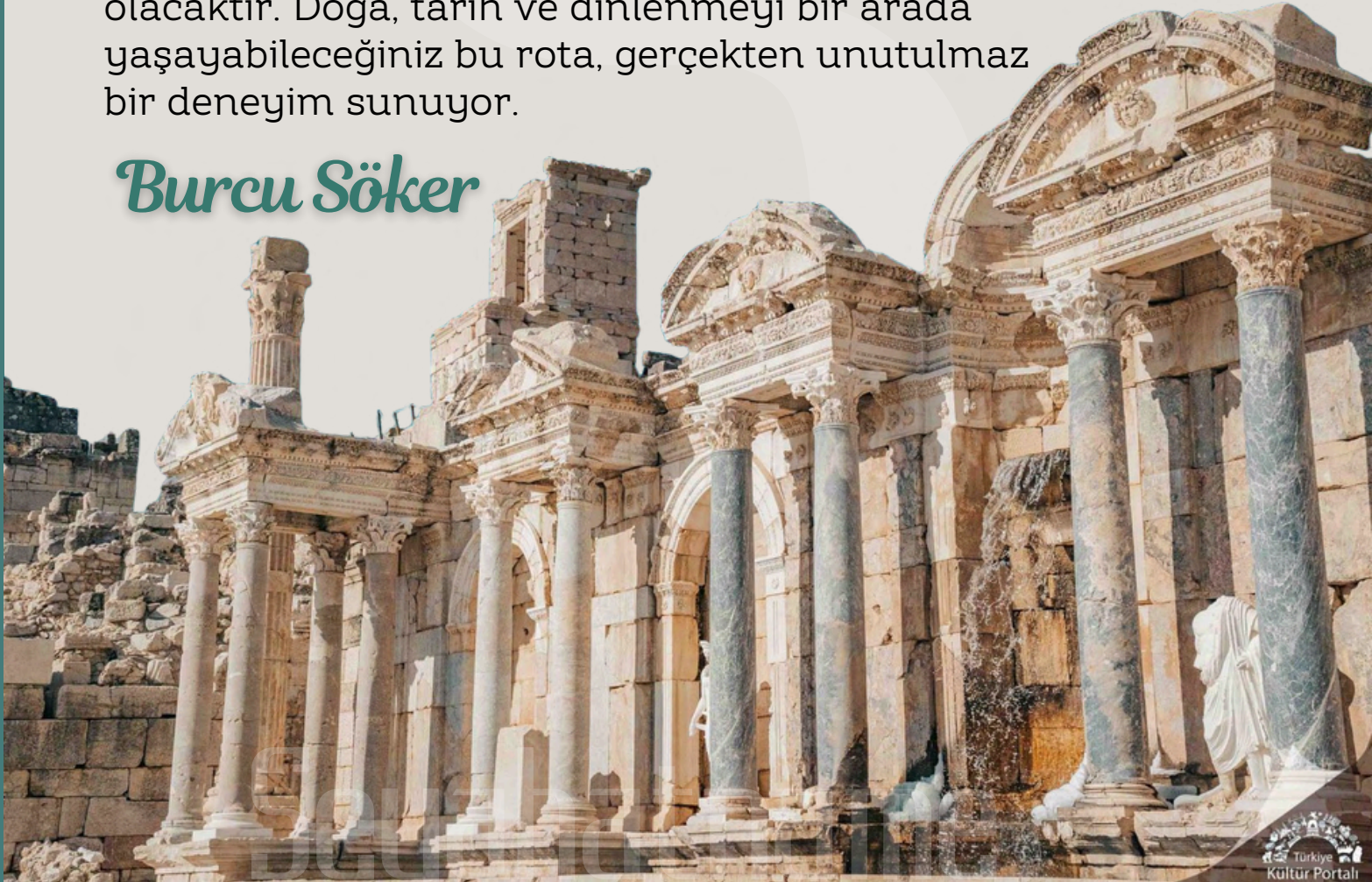
İlber Ortaylı'nın Önerdiği Ege-Akdeniz Rotasında Bir Durak: Sagalasos Antik Kenti

31

Ziyaret zamanına dair küçük ama önemli bir öneri: Eğer mümkünse Mayıs ayında gitmenizi tavsiye ederim. Bu dönemde bölgedeki lavanta tarlaları yavaş yavaş canlanmaya başlıyor. Böylece hem Sagalassos'un tarihi atmosferini keşfedebilir hem de çevredeki o büyüleyici lavanta tarlalarını görme fırsatı yakalayabilirsiniz. Morun en güzel tonlarıyla karşılaşmak, geziye bambaşka bir estetik katıyor. Ayrıca bu bölge yalnızca tarihiyle değil, termal otelleriyle de oldukça meşhur.

Yolculuğunuzu sadece günübirlik planlamak yerine 1-2 gün konaklayarak değerlendirmek çok daha keyifli olacaktır. Doğa, tarih ve dinlenmeyi bir arada yaşayabileceğiniz bu rota, gerçekten unutulmaz bir deneyim sunuyor.

Burcu Söker

Sessiz Dalgalar

Denize emanet ettim bu yangını;
Dalgalar, kıyı kıyı taşıdı hıçkırıklarımı.
Sana ulaşamadığım her boşlukta,
Engin mavilikler oldu tek sırdaşım.

Rüzgâr, nefesinin izini getirdi uzaklardan,
Her köpükte bir harf, her dalgada adın fısıldandı;
Sessizce dokundu kıyıdaki ayak izlerine.
Mesafeler hükmünü yitirdi o an,
Ruhun, tenimin yanı başında soluklandı.

Ay ışığı bir gümüş gibi süzülürken suya,
Gözlerim yakamozlarda senin bakışını aradı.
Kıyıya vuran her darbe, kalbimin melodisiydi;
Ve her sağır sessizlik, içimde yankılanan adındı.

Sevda dediğin, ucu bucağı olmayan bir umman;
Ulaşılmaz, hırçın ama bir o kadar derin...
Yine de her zerresiyle varlığında demlenen.

Şimdi her dalgada yeniden yaşıyorum seni,
Esen her yelde yeniden seviyor,
Her suskunlukta, kimsesizce özlüyorum.
Varlığın, bu meçhul denizin sonsuz kıyısı...

Mısra Tümerden

Matt Haig

"Gece Yarısı Kütüphanesi"
Kitabından alıntıdır.

“

Çünkü Nora, bazen öğrenmenin tek yolu yaşamaktır.”

biz
DERGİ

Mezuniyete Doğru

Bismillah diyerek başladığım bu yazıyı biraz gülerek biraz iç çekerek yazıyorum. Çünkü başlık “Mezuniyete Doğru” ama benim hikâyemde o yol biraz uzadı. Hatta bazen bayağı uzadı. Hani herkes “dört yıl bitti mezun oldum” der ya, ben o cümleyi biraz güncelledim: “Dört yıl bitti ama Fatma’nın okul macerası devam ediyor.” İlk başta bunu kabullenmek kolay olmadı. Okulu uzatmak insana sadece bir dönem ya da bir yıl kaybettirmiş gibi gelmiyor. Bazen özgüvenini de zedeliyor, bazen ailene karşı mahcup hissettiriyor, bazen de arkadaşların kep atarken sen hâlâ sınav tarihlerini hesaplıyorsun. “Ben neden böyle oldum?” diye sorduğum çok zaman oldu. Ama sonra anladım ki herkesin yolu aynı hızda ilerlemiyor. Kimisi koşarak gidiyor, kimisi dinlene dinlene, kimisi düşe kalka...

Benimki de biraz düşe kalka oldu. İlahiyat okumak zaten başlı başına ayrı bir yolculuk. Sadece ders çalışmıyorsun; sabrı, tevekkülü, niyeti, gayreti de öğreniyorsun. Bazen bir ayetin anlamı, bazen bir hadis, bazen hocanın derste söylediği küçücük bir cümle gelip hayatının bir yerine dokunuyor. O yüzden bu bölüm bana sadece diploma kazandırmadı. Bana kendimi tanımayı da öğretti. Maddi olarak da manevi olarak da öğrencilik gerçekten kolay değil. Hele şehir dışında okuyorsan... Yurt hayatı, yol parası, yemek masrafı, fotokopi, kitap, kırtasiye, “bugün de dışarıdan yemeyeyim” deyip yine kantine düşmek... Bunların hepsi öğrenciliğin görünmeyen tarafı. Bir de işin manevi tarafı var: Aileden uzakta olmak, bazen yalnız hissetmek, bazen odanda ağlayıp sonra hiçbir şey olmamış gibi derse gitmek, bazen de “Ben bunu başarabilecek miyim?” diye kendine sormak.

Ama Şunu da öğrendim: İnsan bazen en çok zorlandığı yerde büyüyor. Ben okulu uzattım diye hayatım bitmedi. Sadece yolum biraz daha sabır istedi. Belki de benim öğrenmem gereken Şey sadece dersler değildi. Sabretmektir. Yeniden başlamak, utanmadan devam etmek, başkalarıyla kendimi kıyaslamamak, nasibime güvenmektir. Buradan benim gibi okulu uzatanlara, yeti emediğini d   nenlere, arkadaşları mezun olurken i i buruk kalanlara Şunu söylemek isterim: Geç kal-madın. Sadece senin takvi-min biraz farklı i liyor. Herkesin sınavı aynı değil, herkesin imtihanı aynı yerden gelmiyor.

Önemli olan düşmemek değil; düştüğün yerden kalkıp “Ben devam ediyorum” diyebilmek. Mezuniyet benim için sadece bir kep ve cübbe meselesi değil artık. Biraz alın teri, biraz gözyaşı, biraz aile duası, biraz da “Allah’ım sen yardım et” cümlesi...

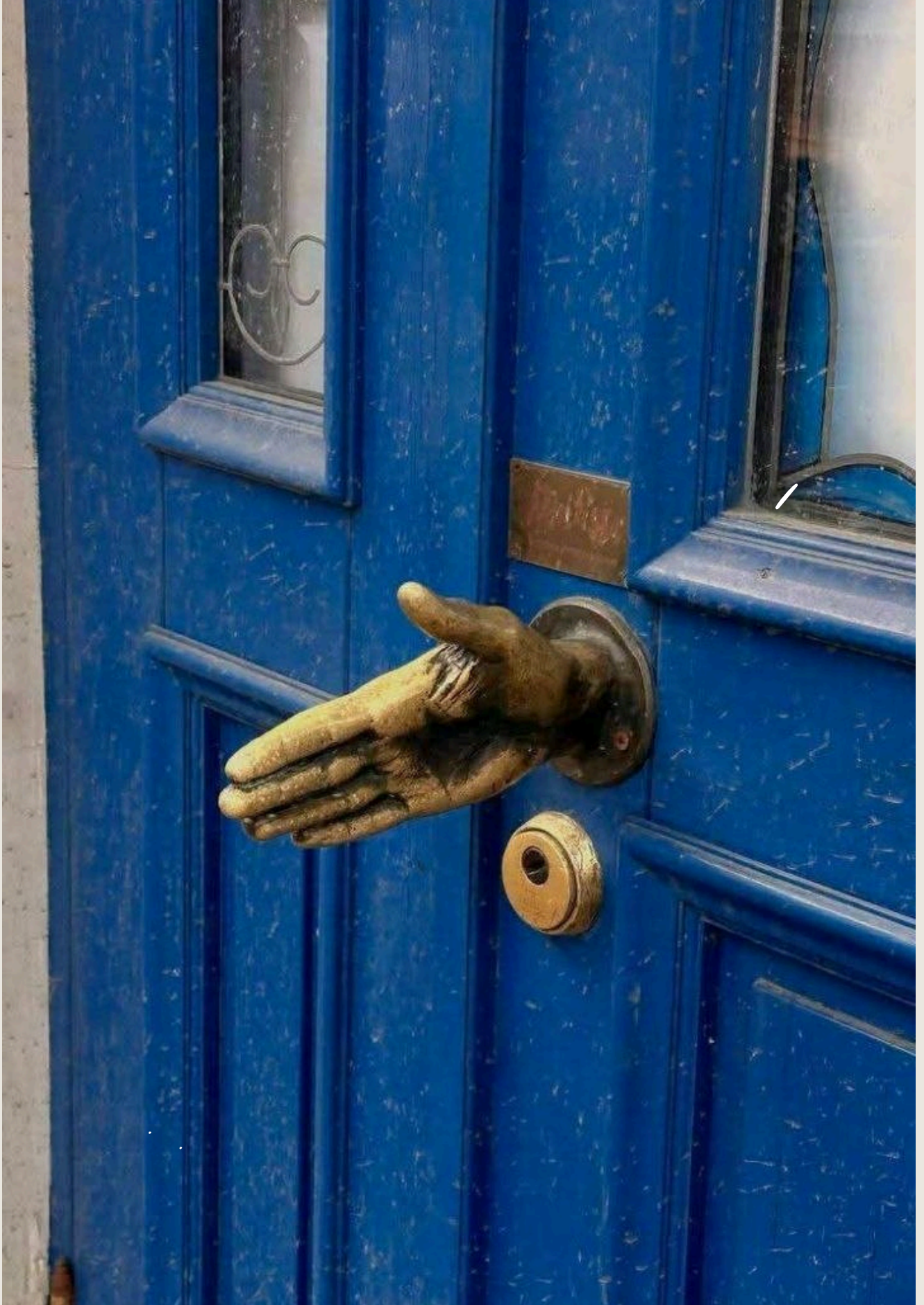
Belki diplomayı almak düşündüğümünden uzun sürdü ama bu yol bana çok şey kattı. Kendime daha merhametli olmayı, emeğimi küçümsememeyi ve hiçbir çabanın boşa gitmediğini öğrendim. Fatma’nın not defterinden bugünlük bu kadar

Bu sayfaya düşen not şu olsun: Bazı yollar uzar ama insan o yolda eksilmez. Bazen uzayan yol, insanı olması gereken yere daha sağlam götürür.

Fatma Erdemli

KONUŞAN FOTOĞRAF

“

Gençtim ya,
Ne fark eder deyip geçerdim..."

biz
DERGİ

Kalbime Bahar Diye Düştün

Sevgiyi kovalıyorum;
Bazen bir kelebeğin atlas kanadında saklı renklerde,
Bazen vakitsiz açsa da baharı müjdeleyen bir çiçekte.
Bazen bir serçenin sehere karışan neşeli nağmesinde,
Bazen de maviliklerden dönen martıların beyaz
gülüşünde.

Gökyüzü her seher başka bir letafetle eğiliyor üstüme,
Güneş, billur bir nehir gibi akıyor pencereme.
Rüzgâr değdikçe ağaçların ince dallarına
Sanki görünmez bir bahar serpiliyor yeryüzüne.

Parmak uçlarında yürüyorum hayata,
Bir çiçeği incitmemeye yemin etmiş gibi.
Yüzümde bahar sabahlarından kalma bir aydınlık,
Gözlerimde yeni açmış badem dallarının sevinci.

Ve ne vakit semâya baksam
Bulutların ardından sızan o ince ışık
Usulca dokunuyor içime.
Sanki dünya, en güzel türküsünü
Tam da kalbimin içinde söylüyor.

Şimdi anlıyorum;
Sevgi dediğin şey, göğsünde güneş taşıyan bir baharmış.
Dokunduğu her gönlü biraz daha göğe yakın,
Biraz daha ışığa meyyal kılmış.
İnsan sevince değişiyor dünyanın çehresi;
Kuşların kanadında başka bir sevinç,
Denizin mavisinde başka bir sır belirliyor.
Kalp, usulca açan bir gül gibi
Kendi kokusuyla dolduruyor ömrümü.

Meğer mutluluk,
Bir tebessüm kadar ince,
Bir gökyüzü kadar sonsuzmuş.
Sevda değince ruha,
En sıradan vakitler bile
Bir bayram sabahı gibi ışırmış.

Şeyda Keren

*Rıza Naci ile
Eski Zamanlardan Yeni Anılara:
Oyunculuğa Giriş ve Hayat
Hikayesi*

Röportaj

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

İran'ın küçük bir kasabasında başlıyor her şey. Çocukluk yılları, taş sokaklar, bahar kokuları ve mahallede arkadaşlarla kurulan oyunlar... Rıza Naci'nin oyunculuğa ilk adımı aslında buralarda atılır. "Orada tiyatro yoktu ama biz kendi küçük sahnemizi kurardık," diyor. Gözlerinde o günlerin masumiyeti, hayallerin kıpırtısı var.

Sete, ışıkların altında, ilk defa geçtiği gün ise bambaşka bir duyguyla karşılaşır. "Seyirciden uzak, kameranın soğuk bakışları arasında kalakaldım. Ama aynı zamanda kendimi buldum. O an anladım, oyunculuk sadece oyun değil; hayatın küçük ayrıntılarını göstermekmiş," diye anlatıyor

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

Küçük bir köy tiyatrosunda başlayan serüven, yıllar içinde sabırla, aşkla büyür. Ailesinin ilk başta oyunculuğa mesafeli yaklaşması, onu daha da hırslı yapar. “Onlar için riskliydi belki ama ben bildiğim yoldan yürüdüm,” diye gülümsüyor. Bu yol, büyük patlamalardan çok küçük anlara odaklanır. “Bir adamın eve yorgun gelmesi, bir kapının kapanışı... Bunlar benim sahnelerim.”

Beraber yürürken, hafifçe gülümseyerek şöyle diyor: “Oyunculukta başarı, şöhret değil, insanlarla bağ kurmak. Film bittiğinde seyircinin gözlerine bakmak, oradaki hikayeyi okumak. İşte o zaman anlıyorum yaptığım işin anlamını.” Rıza Naci’nin hikayesi, aslında bizim hepimizin hikayesi. Küçük anlarda gizli, büyük duygularda saklı. Ve her yeni rolüyle biraz daha derinleşen bir hayat yolculuğu...

Esenler Film Festivali’nde İran Sineması Arası: Rıza Naci ile Sohbet

Esenler Film Festivali’nde gösterimler bitti ve salon boşalıyor. Fuaye alanında filmler hakkında sarf edilen kelimler havada çarpışıyor. Biz Rıza Naci ile kalabalığın içinden çıkıp festival alanında kısa bir yürüyüşe başlıyoruz. Esenler’in yoğunluğu, çocukların sesleri uzaktan duyuluyor; burası bir festival alanı ama aynı zamanda gerçek bir semt.

*“Burası hoş,”
diyor. “Sadece
sinema değil,
hayat da var.”*

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

Yürürken soruyorum:

– *Festivallerde bulunmak size nasıl hissettiriyor?*

“Çok yahşi” diyor İran Azerisi olduğu için.

“Film bittikten sonra yüzlere bakarım.

İnsanların hissiyatlarının gözlerine yansıyışını izlerim. İnsanlar hikâyeyi nereye koymuş, onu anlamaya çalışırım.”

Esenler Kültür Merkezi'nin önüne biraz hava almaya çıktık. Gençler yanımızdan geçiyor, telefonlarla fotoğraf çekmek isteyenler geliyor yanımıza. Kimisi tanımıyor bile kim olduğunu. Röportaj da böylece devam ediyor.

– *İran sineması çoğu zaman büyük anlardan çok küçük anlarla hatırlanıyor. Bu sizin oyunculuğunuza nasıl yansdı?*

“Ben küçük anların oyuncusuyum,” diyor. “Bir adamın eve yorgun gelmesi, bir kapıyı kapatışı... Bunlar bana daha gerçek geliyor.”

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

Söz ister istemez Serçelerin Şarkısı filmine geliyor. O sahneyi herkes hatırlar: kamyonetin arkasında söylenen o şarkı.

– *O sahnede kamyonetin arkasında söylediğiniz şarkı senaryoda var mıydı, yoksa doğaçlama mı gelişti?*

Gülümsüyor, sanki o güne dönüyor.

“O sahne senaryoda çok kısaydı,” diyor.

“Aslında sadece çocukları mutlu etmem, güldürmem gerekiyordu. Sete geldiğimizde o an içimden geldi. Yönetmen durdurmadı. Bazen oyuncunun kalbi senaryodan hızlı davranır.”

Bir an duruyor, sonra ekliyor:

“İyi ki de durdurmamış.”

Rıza Naci'nin en sevdiğim film sahnesi olan Serçelerin Şarkısı filminin final sahnesinde söylediği o şarkıdan biraz seslendirmesini istedim ve gülerek şöyle söyledi:

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

“Memnun olurum” ve ekledi “ Per per olup küllerimiz, ağılır gözlerimiz. Yadıma herden düşüb o geçen günlerimiz...”

Tüylerim diken ve gözlerim dolu şekilde dinliyorum bu şarkıyı. Hemen ardından çok merak ettiğim bir soruyu soruyorum

– *Peki Türkiye’de bir filmde oynamak ister miydiniz?*

“Evet,” diyor hiç tereddüt etmeden. “Çünkü buradaki hikâyeler bana yakın. Bir İranlı babayla bir Türk babanın dertleri çok farklı değil.”

Biraz düşünüyor:

“Dil öğrenilir ama duygu zaten ortak.

Ayrıca birbirimizi de anlıyoruz.

Dil yakınlığımız var”

Rıza Naci ile Eski Zamanlardan Yeni Anılara: Oyunculuğa Giriş ve Hayat Hikayesi

– Sinemaya bugün başladığınızı düşünseniz yine oyuncu olur muydunuz?

“Olurdum,” diyor. “Ama yine yavaş giderdim. Hızlı şöhret insanı çabuk yorar.”

Kalkıyoruz. Başka bir söyleşiye yetişecek. Vedalaşırken Esenler’e bakıyor.

“Festival dediğin,” diyor, “şehrin içine karışmalı. Burada da öyle olmuş.”

Ve defterime son cümleyi yazıyorum:

Bazı röportajlar oturarak değil, yürürken de yapılır.

Mücahit Doruk

“

"Yeşillikler arasında kaybolmuş iki
ruh gibiydik.

Virginia Woolf

Durma...

Durmaya takatin kalmadan koş...

Koş ama hayra koş...

Mekke'de tavafta koş...

Medine'de Resûl'ün bastığı sokaklarda koş...

Safâ ile Merve tepelerinde Hacer'in yalvarışlarını düşün,
koş...

Uhud'da okçuların geride bıraktığı tepeye çık ve koş...

Kudüs'te Meryem'in Aksa'daki adımlarını hatırla da
koş...

Şehrinde iyilikler arasında koş...

Evinde huzuru sağlamak için koş...

Ama koşmaya mecalin yok ise?

O zaman düşün ve bak etrafına...

İyiliği,

İmtihani,

Çaresizliği,

Kimsesizliği düşün

ve şükret...

Merve AYDIN

Nar ve Gece

geceyi ikiye böldüm
bir yarısı hüznün
bir yarısı dua oldu.

yüreğimde sakladığım nar
her hatıradada biraz daha çatladı,
ateşi göğsüne yükseldi
külü omuzlarıma yağdı.

ben ki bir yolcuyum
zamanın dar sokağında;
adımı rüzgâra yazdım
silinsin diye değil
rahmetle anılsın diye.

çünkü insan
bir avuç toprak değil yalnız
bir sızı,
bir sabır,
bir de
Allah'a uzanan sessiz bir yakarıştır.

Davut Mortaş

Göç Misali

Varlıklar kimliklerini belirli özelliklerle elde eder. Birini ötekinden farklı kılandır bu özellikler. Kimisine can üflenmiştir, kimisi üflenen canların içinden iradeleri ellerden cansız çıkagelir.

Merve AYDIN

Nefesi hayata mazhar olanlar dahi ayrılır birbirinden. Ayrılıktır ya ortada bir oldukları yer. Hareketler alemi bir araya getiren. Bir yoldur cihanın bütünü. Yollar ve yolculardan oluşur. Her doğan büyüdükçe gitmeyi öğrenir. Kuşlar uçarak, balıklar yüzerek ve eşyalar eskiyerek. Fiziki olsun olmasın, gözle görülsün görülmesin her varlık hareket halindedir. Bazısı bilinçlidir bazısı mecburi. Bir tahta masa bile hareketini devam ettirir esasen. Onu yapan ellerin yontuşudur hareketi. Mecburidir. Gidişleri de öyledir. Vakti geldiğinde bir el tarafından gitmeye mahkum bırakılır.

Gidişlerin en zoruysa insana aittir. Göç denen olgu içine insanoğlu girdiğinde tam ihtiyatlı manasıyla zorlayıcı yüzünü gösterir. Gidişler ekseriyetle ruhta çukurlar açar. Ardında bıraktığı yerde elemli, kötü anıları; neşeli, aydınlık anılarına karşı hakimiyet kursa da kapısını kapadığı andan itibaren zıddı yönde attığı her bir adımdır bu çukurları kazan. Kuşların hazan gelince sıcak iklimlere kanat süzmesi, balıkların akıntıya kapılması gibi değildir. Kendine has nitelikleri vardır.

Onları böyle biricik yapan yalnızca içini delik deşik eden hisler değildir. Bilakis, insanın hatta beşerin, olduğu yerde teklikten bahsedilmez. Pek çok nedene sahiptir. Lakin bu gidişleri değerli kılan sebeplerin hepsini anlatacak haddi kalemimde bulabilmiş değilim. Anlatabileceğimce iki husus üzerinde duracağım. Bu iki husus ki birleşince tek husus eder. İrade ve hisler.

Gitmek veya ayrılmak yüreğe kaynağı bilinmeyen bir korku salar. Bilinir ki insanlar korktuklarında geri adım atmaları ile meşhurdur. İradesini hatırlar yola çıkmak gerektiğinde çünkü suya kapılan balıklar gibi değildirler. Yolunu seçme hakkına sahiptirler. Seçmek fiili akıl ister. İradesi olan, hayır diyebilen fani; her akıntının, her yolun aksine gidebileceğini, yola karşı dimdik durabileceğini sanır.

Seçilmiş yolun seçilen durgunluğa karşın üstün olduğunu ve gitmenin seçim değil lüzum olduğunu unuttur. Yol karşısında mağlup olduğunda ise içindeki yalnızlık hissi karabasan gibi çöker. Diğer canlılar sürüleriyle göç eder. İnsansa her daim bir sürünün içinde gibidir. Sayıları çoktur, yine de o düşünmek denen şey... Dile kenet vuran, vurmasa da dahi sözcüklerinin işitilmediği ve dahi anlaşılmadığı yerde karabasanlara teslim olan...

Bu yüzdendir göç, bir istek değil nefes gibi bir ihtiyaçtır. Kuşlar göç etmezse soğukta yaşayamazlar. Bizse ait olmadığımız yerde durmamak için gideriz. Yalnızlık çekmemek uğruna, korkulara göğüs gere gere sonsuzluğa varan bir yoldur göç.

Fatimatü'z-Zehra
Karakaya

BUZ DAĞI

Sıradışı bir gökyüzünün arkasında kırık düşleri varmış insanın. Zannımca tüm kırılganlıkların, mutsuzlukların bulunduğu bir diyar gibi. Ya da ne bileyim en savunmasız olduğu yer, buz dağının görünmeyen yüzü. O boyuta geçtiğinde sorar insan kendine soruları. Tüm kızgınlıklarını o boyutta yaşar kendine. İçi boş ve kocaman bir kalbin yanındaki o küçücük atan kalp için fazla seviyorum fakat bir eksikliğin içinde büyüyorum silsilesi peyda olur. Kızar da kızar kendine neden sorusu buz dağına çarparak yankılanır diyarın tam göbeğinde. Çok küçük ama çok derin, acınası ve çok güçlü bir kelime “neden?” Sevmenin de bir tadı bir mayhoşluğu bir sarhoşluğu var çünkü.

SERENAY KORKMAZ

İmtihan

Bir imtihan ile geliriz dünyaya...

Her şey mavi önlüklü iken güzeldir. Tek sorunumuz annemizin yanımızdan gitmemesi ve öğretmenimizin ödev kontrollerinde "aferin" demesidir. Öğretim hayatı bir ödüldür insanoğlu için, güzel dostluklar, güzel arkadaşlıklar lise yıllarında siner hayatımızın her anına, yükseköğretimde doruklara ulaşır, unutturmaz hiç bir anıyı gözümüzde.

Başlanır hayata elde bir diploma ile. Tek derdi bir meslek ve dolu bir ceptir. Öyle ya da böyle atarız kendimizi hayatın acımasız bir o kadar güzel kancasına. Şimdi sırada aile vardır. Yol da görülen bir çocuk bile içimizi kıpır kıpır eder. Allah artık koymuştur o babalık annelik duygusunu kalbinin derinliğine.

Hayırlı olsunlar ile bulunur bir eş. Bu eş; ya sevgilidir ya da sevgili olacaktır bundan sonra. Allah kitapta dememiş miydi ? "Ben kalplerinizi birbirine ısındırırım" diye. İşte o andan sonra eş sorumluluğu, çocuk sorumluluğu girer dertler arasına. Ahlaklı-meslek sahibi evlatlar yetiştirilmeye çalışılır, kendini unutarak. Günler - aylar - yıllar bir tesbih tanesi gibi parmaklarımızın arasından süzülüp dökülürken aynadaki yüzüne yabancı olursun.

Zaman geçer çocuklar büyür siz
küçülürsünüz. Evlatlar uçup
giderken geride kalan sadece sessiz
bir ev ve tozlu raflardır.

Artık yükünü bırak dünyaya ve
"dön" denildiğinde arkada bırakılan
tek miras; bir dua içinde güzel
anılmak ve gök kubbede hoş bir
seda bırakmaktır.

Hikayenin sonunda mavi önlüklü o
masum çocuk ile gözlerine
yorgunluk çökmüş o ihtiyar karşı
karşıya gelmiştir.

Ölüme beş kaladır artık hayat,
RAB'e kavuşma vakti ya da
RAB'den utanmadır

Erdal Burak

Bir Mütefekkirin Ardından:

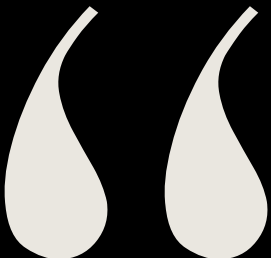
İlber Ortaylı

Bazı insanlar yalnızca yaşadıkları dönemin değil, aynı zamanda tarihin de şahitleridir. Onlar, kitapların sayfalarına sığmayacak kadar derin bir hafızayı omuzlarında taşırlar. İşte Prof. Dr. İlber Ortaylı da bu toprakların hafızasını diri tutan nadir isimlerden biriydi.

Onun sesi, yalnızca bir tarihçinin sesi değildi; o, geçmiş ile bugün arasında köprü kuran bir bilgeydi. Osmanlı'nın koridorlarından Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar uzanan geniş bir tarih ufkunu, kendine has üslubuyla anlatırken aslında bizlere bir milletin hikâyesini fısıldıyordu.

İlber Ortaylı, yalnızca kitap yazan bir akademisyen değildi. O, tarih anlatırken geçmişi kuru bilgilerden kurtarıp bir medeniyet hikâyesine dönüştüren bir anlatıcıydı. Dinleyenler onun sözlerinde yalnızca tarih değil; kültür, kimlik ve hafıza bulurdu. Çünkü o, tarih ile millet arasındaki bağı koparmayan bir ilim adamıydı.

Bugün onun ardından konuşurken aslında bir insanın değil, bir hafızanın kaybından söz ediyoruz. Çünkü bazı insanlar vefat ettiğinde yalnızca bir beden toprağa verilmez; bir devrin tanıklığı da sessizliğe bürünür.

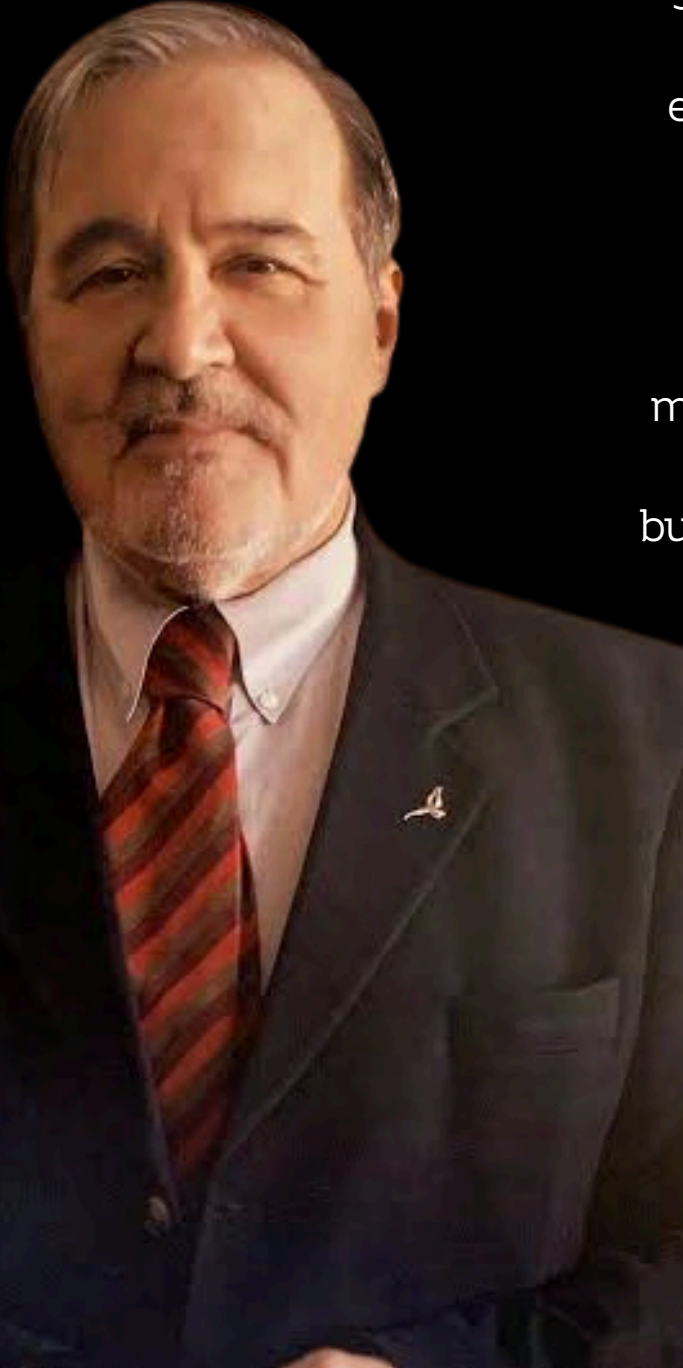
Fakat gerçek âlimler için ölüm bir son değildir. Onlar, yazdıkları kitaplarda, yetiştirdikleri öğrencilerde ve zihinlere bıraktıkları izlerde yaşamaya devam ederler. İlber Ortaylı da bu toprakların hafızasında uzun yıllar yaşayacak isimlerden biri olarak hatırlanacaktır.

Tarih, onun kaleminden akarken bir milletin kendini yeniden hatırlamasına vesile oldu. Belki de en büyük mirası buydu: Geçmişi unutmayan bir toplum olmanın önemini hatırlatmak.

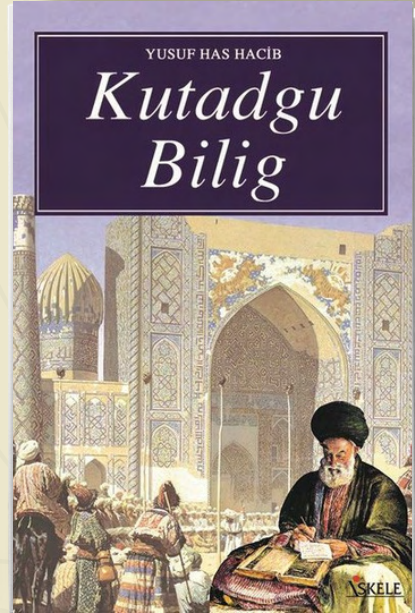
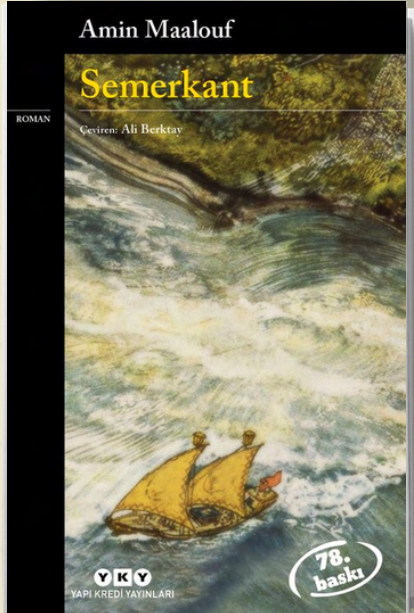
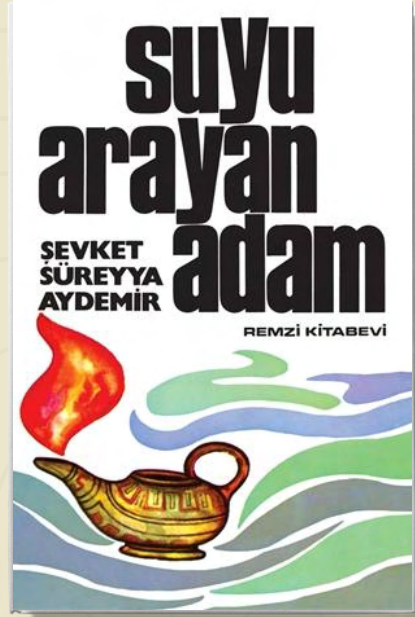
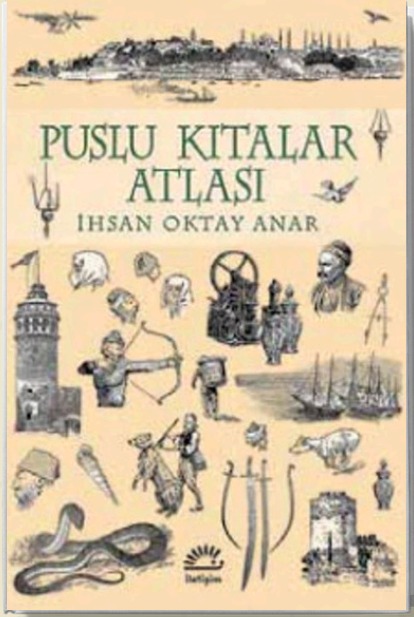
Ve şimdi geriye şu gerçek kalıyor:
Bazı insanlar ölmez; yalnızca kitapların sayfalarına çekilirler.

Rahmet ve minnetle...

Şeyda GÖKTEN

İlber Ortaylı 'nın TAVSİYE ETTİĞİ Kitaplar

Keyifli Okumalar...

Aşk Üç Yudumdur

63

*Rengârenktim senden önce
Göğsüm kızıl, aklım pembe
Gündüzlerim şimdi gece
Kül bulutlar var tepemde*

*Harâm oldu aşklar bana
Vedâ ettim, son kez tattım
Neş'e sana, yaşlar bana
Kapılarım yok, kapattım (Nakarat)*

*Kalbim donuk, rûhum yara
Bellî değil yaşadığım
Ölmemişken bir mezâra
Koydun, bulur seni âhım*

*Ne yeniden sev, ne pişmân
Bekleme bir dâvet benden
Ne dön geri, ne beni an
İzsizim, çok uzak senden*

*"Seveceğim" deme sakın!
Çok değiştim, yapamazsın
Kendine aşk başka bakın
Sal, kalmasın bende aklın*

*Bu dördüncü mektûbumdur
EBEDÎ der: Verdim küle
Derdin ya: "Aşk üç yudumdur"
İçtim, bitti, güle-güle...*

İhsan Fatih Polat

@bizdergi

Biz Ekibine Dahil Ol!

Sende ekip üyemiz olmak
istersen, bizimle iletişime geç!

● ○ ● bizdergibiz@gmail.com

